

γῆρας καὶ ἀμφιβόλους γραμμάς, τὰς ἐκ προμελέτης ἀθεθαίας, τὰ συγκεχυμένα χρώματα καὶ τὴν ἀόριστον σύλληψιν. Ἀλλὰ πείγουν τὸ φυσικὸν χάρισμα των, τὴν δεξιότητά των εἰς μίαν ἐκτέλεσιν ἀποτελοῦσαν καταστρατήγησιν τῶν νόμων τῆς τέχνης, ἐκτροχιασμένον ἀπὸ τοῦ νοητῶς ὑψηλοῦ καὶ καὶ βλέπομεν σώματα οἰκτρά καὶ παραμεμορφωμένα, σάρκας σινχαμεράς, ὅσα ἀποσαρκωμένα, χρώματα τυφλωτικά ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σκορπισμένα κατὰ δόσεις καὶ δέσμας, ὅπως ἀκριβῶς δίδουν οἱ ἱατροὶ τὰ φάρμακα.

Ὁ ἴσ· αἰὼν ἔσθ' ἐπέλεγον ἰδιωτροπῖαν ἐν τῇ τέχνῃ. Ἀνέστημεν μίαν καταστροφὴν ἀκατά ὄριστον, περιέκλειε φτωχιστάτας καλλιτεχνικάς μορφάς, ἡννοήθη ἀπὸ μίαν παραγωγὴν ἀξιοθαύμαστον καὶ μὴς ἀφῆκεν ὡς ἀποχαρετισμὸν ἀνισορρόπους ἀποτερας παρακμῆς.

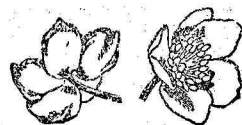
Τὸ πρῶτον ἀκριβὲς ἐπὶ τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος ἐτε-
λειτο τὸ βαρβαρώτερον ἀνοσιούργημα κατὰ τῆς
τέχνης. Ὁ Μοροζίνης ἐβουβάρδιζε τὸν Παρθενῶνα.
Τὸ γεγονός ἐχει τόσην βδελυγμίαν, ὥστε μοιραίως
φέρεται τις πρὸς τοὺς χρόνους τῆς καταλύσεως τῆς
Ρωμαϊκῆς δημοκρατίας, ὅτε τὰ ἄγρια φύλα κατέρ-
ριπτον ὅ,τι ἡ τέχνη εἶχεν ἐγείρη. Οὐνος καὶ Βισι-
γόθος ὁ Ἐνέτης Μοροζίνης, διὰ τῶν τηλεβόλων
ἐβροτοτοῦναι παῖς ἦτο ἡ ἀντίληψις ἡ καλλιτεχνικὴ
τῶν ἰσχυρῶν, ἐνεκλόαπτε ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἐκείνων
βωμῶν τῆς τέχνης τὸ αἷσχος. Ἡ εἰρήνη ἐφιλοτέχ-
νησε κατόπιν νέους θριαμβοὺς, καὶ ἀνεδείχθησαν
καλλιτέχνη καὶ μεγάλης ἀξίας. Ἀλλ' αἱ καλλιτεχνι-
καὶ ἰδιοτροπίαι τῶν τελευταίων ἐτῶν εἶναι ἄξιο-
θρήνητοι, ὅσον καὶ ὁ βομβαρδισμὸς τοῦ Μοροζίνης.
Τὰ ἄτυχα νεογέννητα βρέφη ὑπῆρξαν ἀνάπηρα ἐκ
γενετῆς καὶ αἱ ἀναθροὶ φωναὶ των ἐδόθεσθαι εἰς
ἓνα πλατὺν σαρκασμὸν.

Ἡ «Cecession» ὅπως ὠνομάσθη ἡ νέα αἵρεσις, τί ἄλλο εἶναι· ἢ ἄρνησις τῆς αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ; Τεράστιοι πίνακες, ὡσεὶ ρεζιλάμα χρωματοπωλείων, φέροντες μὲ τὴν ὁχάν τὸ χρώμα. Ἐνθ' δὲ ὅλον τὸν κόσμον τέγγει εἶναι μίτ' λεπτῇ ἐκδή-

λῳσις τοῦ καλοῦ, διὰ τοὺς νεωτεριστὰς καλλιτέχνας τέχνη εἶναι ὄχι τὸ εὖ, ἀλλὰ τὸ πολὺ, ὄχι ἡ ἀληθεία, ἀλλὰ τὸ ψεῦδος. Τὴν ζωὴν ζητοῦν, ἀλλὰ τὴν θέλουν· μὲ ἀρλεκίνικα φορέματα, μὲ προσοπίδα. Ὅστις εἶδε πίνακας σετσεονιστῶν, ἐμπρέσιονιστῶν ἢ ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ προστρέξῃ εἰς ὀφθαλμοκίτρων. Ἐχουν τοῦλάχιστον τὸ αἶσθημα τοῦ χρώματος, ἀφοῦ ἀδιαφοροῦν διὰ τὰ ἄλλα προσόντα τῆς τέχνης; Αἶσθημα στοιχειῶδες εἶναι νὰ μὴ κουράζεται τις ἐκ τῆς αὐτῆς ἐντυπώσεως, νὰ μὴ κυριαρχῇ τὸ ὄργανον τῆς ἐκτελέσεως — τὸ χρῶμα — ἀλλὰ ἡ διὰ τοῦ χρώματος ἐπιδιωκομένη ἐντύπωσις. Διότι τὸ χρῶμα ἐνσάρκει τὸ αἶσθημα, δὲν πρέπει νὰ τὸ καταπνίγῃ. Ἡ πλημύρα τοῦ ὀλοπρασίνου χρώματος, ἡ τοῦ κιτρίνου ἢ οἰουδῆποτε φέρει σύρραξιν μεταξὺ ἰδέας καὶ αἰσθήματος, μεταξὺ τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως. Ἐνῷ δὲ ἀμφοτέρωτα πρέπει ἀρμονικῶς νὰ συμβαδίζουσιν, ἐπέρχεται μία νίκη τοῦ ὕλικου κόσμου κατὰ τοῦ ἠθικοῦ· τοῦτο ὅμως εἶναι ἀναίρεσις αὐτῆς ταύτης τῆς βάσεως, ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ τέχνη. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ γλυπτικῇ ἐν ἧ τὸ χρῶμα ἀντικαθιστᾷ ὁ πηλὸς καὶ τὸ γλῦφανον, ἡ ἀδρότης τῶν γραμμῶν καὶ ἡ ἀτέλεια καταπλήσσουν καὶ συγγύζουσιν τὸν θεατὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐννοῇ οὗτος τί θέλει νὰ ἐκφράσῃ ὁ καλλιτέχνης. Τὸ μεγαλύτερον δὲ δυστύχημα εἶναι ὅταν μεταξὺ καλλιτέχνου καὶ θεατοῦ — διότι τὰ ἔργα διὰ τοὺς θεατὰς γίνονται — ὑπάρχουν φραγμοί. Δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι ὅλα πρέπει νὰ τὰ λέγῃ ὁ καλλιτέχνης διὰ τοῦ ἔργου του καὶ ὅτι τοῦ θεατοῦ πρέπει νὰ ἀδρανῇ ἡ σκέψις, ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ εἶναι τέσων συμβολικῶς, ὥστε νὰ παρεξηγῇται ἢ νὰ μὴ λέγῃ ἀπολύτως τίποτε.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΔΙΚ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ μουσικὴ οὐ μόνον ἐμβάλλει ἡμᾶς εἰς εὐάρεστον παροδικὴν πλάνην, ἀλλὰ καὶ ἐπενεργεῖ ὥς καὶ ὅαι αἱ ἄλλαι τέχναι, διαρκῶς ἐμπνεύουσα. Εἶναι, ὅπως ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἐπιστήμη, ἀλάνθαστος ὁδηγὸς εἰς τὸ κράτος τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἀληθείας.

Ερμαν Ρίττερο

Ὁ ἔρως εἶναι ὡς ὁ φόβος· ἀναγκάζει τινὰ νὰ πιστεύῃ εἰς ὅλα.

Δωλγυῦ

Τὸ ὄργανον τῆς καρδίας εἶναι ὁ τόνος· ἡ καλλιτεχνικὴ τοῦ γλῶσ-
σα εἶναι ἡ μουσικὴ. Εἶναι ὁ πλήρης παλμῶν ἔρως, ὁ ἐξιδανικεύων
τὴν αἰσθητὴν ἡδονὴν καὶ καθιστῶν ἀνθρώπινον τὸ ὑπερούσιον καὶ
ἀκατάληπτον.

Βάννερ

Ὅταν δύο ἄνθρωποι ἐκτελῶσι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο
δὲν εἶναι πλεόν τὸ αὐτό.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ ὄρους
τῶν Ἐλαιῶν.

specimen E. Liskoe.